

GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ GELİR VERGİSİ VE KURUMLAR VERGİSİ BAKIMINDAN VERGİLENDİRİLMESİ

Erkan AYDIN*

Özet

Girişim sermayesi, girişimcilerin yaratıcı fikirlerini ve yeni üretim tekniklerini hayata geçirebilmeleri için gerekli olan finansman ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak, yüksek risk ve karşılığında yüksek getiri beklentisine dayalı olarak ortaya çıkmış bir finansal olgudur. Ülkemizde daha önce risk sermayesi yatırım fonu ve risk sermayesi yatırım ortaklığı olarak düzenlenen girişim sermayesine ilişkin sermaye piyasası kurumları, 6362 sayılı yeni Sermaye Piyasası Kanunu ile önemli değişikliklere uğrayarak girişim sermayesi yatırım fonu ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı adıyla yeniden düzenlenmiştir.

Türk vergi mevzuatında girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının önemi göz önünde bulundurularak teşvik edici vergi düzenlemelerine yer verilmiştir. Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları bütünüyle kurumlar vergisinden istisna edilmiş ve bu kurumların kazançları üzerinden yapılacak olan tevkifat oranı da %0 olarak belirlenmiştir. Ayrıca girişim sermayesi yatırım fon ortaklıklarından gelir elde eden bireysel yatırımcıların gelirleri vergilendirme dışında tutulmuş, kurumların da bu fon ve ortaklıklara iştirak etmeleri nedeniyle sağladıkları kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bunun ötesinde gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarına yatırım yapmalarını sağlamak amacıyla girişim sermayesi fonu ayırma müessesesi getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye piyasası, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları, gelir vergisi, kurumlar vergisi, girişim sermayesi fonu ayırma.

JEL Sınıflaması: G24, H24, H25, K34

* Doç. Dr., Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Bölümü Öğretim Üyesi, erkanaydin@marmara.edu.tr

TAXATION OF PRIVATE EQUITY FUNDS AND TRUSTS IN THE TERMS OF INCOME TAX AND CORPORATION TAX

Abstract

Private equity funds and trusts rely on high risk and in return high profit margin. They came into existence in order to find a financial source for entrepreneurs and allow them to launch creative ideas and new production techniques. Private equity was codified as a venture capital mutual fund and a venture capital investment trust previously and was re-regulated with substantial alterations by the new Capital Market Law No.6362 under the titles of private equity funds and private equity trusts.

The significance of private equity funds and trusts as per Turkish Tax Law have been re-conceived and thus new incentive tax regulations were also included. The income of private equity funds and trusts is exempt from corporation tax and the withholding rate over the incomes of these entities is settled as 0%. In addition, the scope of the application of tax exemption widened to the incomes of the individual investors and the corporate tax for the incomes of the corporations, which is derived from their participation to the private equity funds and trusts. Furthermore, in order to promote the participation of the income taxpayers and the corporate taxpayers to the private equity funds and trusts the allocation of private equity is brought.

Keywords: *Capital market, private equity funds and trusts, income tax, corporation tax, allocation of private equity.*

JEL Classification: *G24, H24, H25, K34*

1. Giriş

Dünya ülkelerinin ekonomik düzeyini ve rekabet gücünü belirleyen en önemli etkenlerden birinin yenilik yaratma yeteneği olduğu tartışmasız bir gerçektir. Ancak yenilik yaratma yeteneği olan girişimcilerin yeni fikirlerini veya üretim tekniklerini hayata geçirebilmeleri için gerekli olan finansman ihtiyaçlarını karşılayacak derecede sermaye birikimine her zaman sahip olmaları mümkün değildir. İşte bu ihtiyaca binaen girişim sermayesi, büyüme potansiyeli olan yenilik doğurucu fikirlere sahip girişimcilere başta finansman olmak üzere, bilgi ve deneyim aktarılmasını sağlayan, yatırımcılara ise yüksek risk ve uzun vade karşılığında yüksek getiri vâdeden alternatif bir finansman yöntemi olarak ortaya çıkmıştır¹.

Girişim sermayesi yatırımları temel olarak girişim şirketlerine doğrudan veya dolaylı olarak ortak olunması ya da girişim şirketlerinin borçlanma araçlarının satın alınarak kredi sağlanması yolları ile gerçekleştirilmektedir². Ancak genelde hızlı bü-

¹ Fulya Evren Yatmaz, **Girişim Sermayesi**, (Uzmanlık Tezi), Ankara, TC Kalkınma Bakanlığı Yay, 2012, s.3,

² Mustafa Burçin Dikmen, “Vergi Usul Kanunu’na 6322 Sayılı Kanunla Eklenen Yeni Bir Müessese: Girişim Sermayesi Fonu”, **Vergi Dünyası**, S.371, Temmuz 2012, s.49; Ersin Kaplan, “Girişim Sermayesi Fonu ve Vergilendirilmesi”, **Vergi Dünyası**, S.374, Ekim 2012, s.167

yüme ve yüksek karlılık potansiyeli taşıyan, buna karşın yatırım ve büyümenin sağlanması için gerekli finansal kaynağın temininde zorlanan küçük ölçekli işletmelere ise sermaye konulması yani paylarının satın alınması yoluyla kaynak aktarılmaktadır³. Bu şekilde sağladığı kaynaklarla yaratıcı ve yenilikçi yatırımlarını hayata geçirme olanğını bulan girişim şirketlerinin sağlayacağı yüksek karın, bu şirketlere finansman sağlayan başta girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları, dolayısıyla girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklarına yatırım yapan yatırımcılara dönüşü sistemin temel işleyiş esasını oluşturmaktadır.

Sermaye piyasasının girişim sermayesine ilişkin kurumları sayılan ve sermaye piyasasının gelişimine paralel olarak ortaya çıkan; daha önce risk sermayesi yatırım ortaklıkları ve fonları adı altında düzenlenen girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları, yaratıcı fikirleri ve teknolojik yenilikleri desteklemek ve üretime dönüştürmek bakımından günümüzde önemli bir işleve sahiptirler.

Ülkemizde sermaye piyasası mevzuatına 1993 yılında “risk sermayesi” adı altında girmesine rağmen ilk çalışmaları daha önceki yıllara dayanan bir finansman yöntemi olan girişim sermayesinin esas gelişimi 2000’li yıllardan itibaren gerçekleşmiştir⁴. Nitekim 2499 sayılı “eski” Sermaye Piyasası Kanunu’nda⁵ ve bu kanuna dayanılarak Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yapılan düzenlemelerde “risk sermayesi yatırım fonu” ve “risk sermayesi yatırım ortaklığı” olarak düzenlenen girişim sermayesine ilişkin sermaye piyasası kurumları, 6362 sayılı “yeni” Sermaye Piyasası Kanunu’nda⁶ (SerPK) önemli değişikliklere uğrayarak “girişim sermayesi yatırım fonu” ve “girişim sermayesi yatırım ortaklığı” olarak yeniden düzenlenmiştir.

Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının taşıdığı önem dikkate alınarak teşvik edici vergi düzenlemelerine mevzuatta yer verilmiştir. Bu kapsamda girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının kurumsal kazançları tümüyle kurumlar vergisinden istisna edilmiş ve bu kurumların kazançları üzerinden yapılacak olan tevkifat oranı da %0 olarak belirlenmiştir.

Ayrıca girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından gelir elde eden bireysel yatırımcıların gelirleri, ticari işletme bünyesinde elde edilenler hariç olmak üzere vergilendirme dışında tutulmuş, kurumların adı geçen fon ve ortaklıklara iştirak etmeleri nedeniyle sağladıkları kazançlar için kurumlar vergisi bakımından kapsamlı istisna düzenlemelerine yer verilmiştir.

³ Hakan Ertürk- Abdülkerim Üçok, “Girişim Sermayesi Fonları, Bu Fonlara Kamu Tarafından Sağlanan Destekler ve Üst Fonlara Kaynak Aktarımı”, **Vergi Sorunları Dergisi**, S.312, Eylül 2014, s.39; Ayrıca bkz. Mehmet Akif Özmen, **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Rehberi ve Revizyon**, Ankara, Yaklaşım Yay., 2007, s.70 vd.

⁴ Hakan Kildokum, “Girişim Sermayesi’nin Türkiye Serüveni-Bir Modele Yönelik Fırsat Arayışı”, **Namık Kemal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Balkan Sosyal Bilimler Dergisi**, S.1, Ocak 2012, s.48; Bu konuda ayrıca bkz. Alpaslan Kumaş, “Girişim Sermayesi”, **Vergi Sorunları Dergisi**, S.267, Aralık 2010, s.141 vd.

⁵ 30.07.1981 tarih, 17416 sayılı **Resmi Gazete**

⁶ 30.12.2012 tarih, 28513 sayılı **Resmi Gazete**

Son olarak gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kazançlarından girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarına yatırım yapmalarını teşvik etmek üzere girişim sermayesi yatırım fonu ayırma müessesesi mevzuata kazandırılmıştır. Bu çalışmada girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının sermaye piyasası mevzuatı açısından niteliklerine değinildikten sonra, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının gerek kurumsal kazançları gerekse bu fon ve ortaklıklara yatırım yapan mükelleflerin gelir vergisi ve kurumlar vergisi bakımından vergilendirilmesi ile girişim sermayesi fonu ayrılması hususları ele alınarak incelenecektir.

2. Sermaye Piyasası Mevzuatı Bakımından Girişim Sermayesi Yatırım Fonları

Yatırım fonları, SerPK m.52-(1)'de, "tasarruf sahiplerinden fon katılma payı karşılığında toplanan para ya da diğer varlıklarla, tasarruf sahipleri hesabına, inançlı mülkiyet esaslarına göre Kurulca belirlenen varlık ve haklardan oluşan portföy veya portföyleri işletmek amacıyla portföy yönetim şirketleri tarafından fon iç tüzüğü ile kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan mal varlığı" olarak tanımlanmıştır. SerPK m.52-(3)'e göre "portföy yönetim şirketi, fonu, yatırım fonu katılma payı sahiplerinin haklarını koruyacak şekilde temsil eder, yönetir veya yönetimini denetler".

Girişim sermayesi yatırım fonu, SPK tarafından yayımlanan "Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-52.4)"⁷ ile düzenlenmiştir. (III-52.4) Tebliği m.4-(1)'de girişim sermayesi yatırım fonu, SerPK hükümleri uyarınca nitelikli yatırımcılardan katılma payı karşılığında toplanan para ya da iştirak paylarıyla, pay sahipleri hesabına, inançlı mülkiyet esaslarına göre, Tebliğ m.4-(3)'te belirtilen varlık ve işlemlerden oluşan portföyü işletmek amacıyla SPK'dan faaliyet izni alan portföy yönetim şirketleri ve girişim sermayesi portföy yönetim şirketleri tarafından bir içtüzük ile süreli olarak kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan mal varlığı olarak tanımlanmıştır.

(III-52.4) Tebliği m.4-(3)'de girişim sermayesi yatırım fonlarının; girişim sermayesi yatırımları, özelleştirme kapsamına alınanlar dâhil Türkiye'de kurulan anonim ortaklıklara ait paylar, özel sektör ve kamu borçlanma araçları, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar⁸ hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen, yabancı özel sektör ve kamu borçlanma araçları ve anonim ortaklık payları, vadeli mevduat ve katılma hesabı, yatırım fonu katılma payları, repo ve ters repo işlemleri, varantlar ve sertifikalar, kira sertifikaları ve gayrimenkul sertifikaları, Takasbank para piyasası işlemleri, türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri, SPK tarafından uygun görülen özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri ile yine SPK tarafından uygun görülen diğer yatırım araçlarından oluşan portföyü işletmek üzere kurulacakları ve söz konusu araçlardan oluşan portföyü işletmek dışında herhangi bir faaliyetle uğraşmayacakları hükme bağlanmıştır.

⁷ 02.01.2014 tarih, 28870 sayılı **Resmi Gazete**

⁸ 09.10.2013 tarih, 28790 sayılı **Resmi Gazete**

SerPK m.53-(1)'de "fon mal varlığının ayrılığı" başlığı altında yer alan düzenlemeye paralel olarak (III-52.4) Tebliği m.5-(1)'de girişim sermayesi yatırım fonu malvarlığının; kurucusu, portföy saklayıcısı ve portföy yöneticisinin malvarlığından ayrı olacağı belirtilmiştir. Ayrıca girişim sermayesi yatırım fonu malvarlığının; fon hesabına olması, içtüzük ile ihraç belgesinde hüküm bulunması şartıyla kredi alınması ve koruma amaçlı türev araç işlemleri yapılması amacı haricinde teminat gösterilemeyeceği ve rehnedilemeyeceği, kurucunun ve portföy saklayıcısının yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi halinde dahi başka bir amaçla tasarruf edilemeyeceği, kamu alacaklarının tahsili amacı da dahil olmak üzere haczedilemeyeceği, üzerine ihtiyatî tedbir konulamayacağı ve iflas masasına dâhil edilemeyeceği ve ayrıca kurucusunun veya portföy yöneticisinin üçüncü kişilere olan borçları ve yükümlülükleri ile fonların aynı üçüncü kişilerden olan alacaklarının birbirlerine mahsup edilemeyeceği belirtilmiştir.

(III-52.4) Tebliği m.8-(1)'de girişim sermayesi yatırım fonu portföyünün yönetimine ilişkin esaslara yer verilmiştir. Buna göre fonun kurucusu veya varsa portföy yöneticilerinin, fon malvarlığını yatırımcı lehine ve yatırımcının çıkarını gözeterek şekilde, portföy yönetim tebliğinde⁹ yer alan düzenlemeler ve ilkeler çerçevesin-

⁹ Kısaca "portföy yönetim tebliği" olarak adlandırılan "Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği (III-55.1) (02.07.2013 tarih, 28695 sayılı **Resmî Gazete**) m.33-(1)'e göre "Şirket, bu Tebliğ çerçevesinde faaliyetlerini yürütürken kolektif yatırım kuruluşlarının katılma payı sahipleri ve ortaklarının çıkarlarını gözetmekle yükümlüdür. Bu kapsamda Şirket;

- a) Portföy için yapılan bir alım satım işleminden dolayı herhangi bir ihraççıdan veya yatırım kuruluşundan lehine komisyon, iskonto ve benzeri menfaat sağlıyorsa, bu durumu KAP'ta açıklamak zorundadır.
- b) Müşteri portföyüne hiçbir şekilde rayiç değerinin üzerinde varlık satın alınamaz ve portföyden bu değer altında varlık satılamaz. Rayiç bedel borsada işlem gören varlıklar için borsa fiyatı, borsada işlem görmeyenler için işlem gününde portföy lehine alımda en düşük satımda en yüksek fiyattır.
- c) Portföyde yer alan varlıklar üzerinde, kendi veya üçüncü şahıslar lehine herhangi bir hukuki tasarrufta bulunamaz. Müşterinin yazılı bir talimatı olmadan portföyde yer alan varlıkları, portföy yönetimi amacı dışında bir başka şahsa devir veya teslim edemez.
- ç) Herhangi bir şekilde kendine çıkar sağlamak üzere varlıkların alım satımını yapamaz. Müşteri hesabına vereceği emirlerde gerekli özen ve basireti göstermek zorundadır.
- d) Benzer alanda iş ve hizmetleri üstlenen basiretli bir vekil gibi davranmak ve yönettiği portföyleriyle çıkar çatışmasına meydan vermemek koşuluyla, kendine ait nakdi portföy yönetimine konu olan araç ve işlemlerle değerlendirilebilir.
- e) Birden fazla portföy yönettiğinde objektif iyiniyet kurallarına aykırı olarak portföylerden biri veya birden fazlası lehine, diğerleri aleyhine sonuç verebilecek işlemlerde bulunamaz.
- f) Yatırım kararlarını, güvenilir gerekçe, bilgi, belge ve analizlere dayandırmak; içtüzük, izahname ve/veya esas sözleşme ile belirlenen yatırım ilkelerine uymak zorundadır. Bu bilgi ve belgelerin, alım-satım kararlarına mesnet teşkil eden araştırma ve raporların en az beş yıl süreyle Şirket nezdinde saklanması zorunludur.
- g) Portföyün önceden saptanmış belirli bir getiriye sağlayacağına dair herhangi bir sözlü veya yazılı garanti veremez ve ilan ve reklamlarında bu anlama gelebilecek ifadeleri kullanamaz. Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde garantili yatırım fon-

de; SerPK, Tebliğ, içtüzük hükümleri ve ihraç belgesinde belirlenen yönetim ilkelerine göre yönetmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir.

(III-52.4) Tebliği m.13-(1)'de girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının sadece nitelikli yatırımcılara satılabileceği, m.15-(1)'de katılma paylarının itibari değerinin bulunmadığı ve fon birim pay değeri, fon toplam değerinin katılma paylarının sayısına bölünmesiyle elde edileceği belirtilmiştir. Tebliğ m.16-(1)'e göre katılma paylarının satışı, fon birim pay değerinin tam olarak nakden ödenmesi veya bu değere karşılık gelen iştirak payının fona devredilmesi yoluyla, katılma paylarının fona iadesi ise yatırımcıların katılma paylarının ihraç belgesinde belirlenen esaslar çerçevesinde nakde çevrilmesi suretiyle gerçekleştirilebilir.

(III-52.4) Tebliği m.3/(1)-f'de girişim şirketi, "Türkiye'de kurulu veya kurulacak olan, gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı olan şirketler" şeklinde tanımlandıktan sonra, m.18-(1)'e göre girişim şirketlerinin, sınıai, zirai uygulama ve ticari pazar potansiyeli olan araç, gereç, malzeme, hizmet veya yeni ürün, yöntem, sistem ve üretim tekniklerinin meydana getirilmesini veya geliştirilmesini amaçlamaları ya da yönetim, teknik veya sermaye desteği ile bu amaçları gerçekleştirebilecek durumda olmalarının gerekli olduğu ve bu kapsamda girişim sermayesi yatırım fonlarının, sadece anonim ve limitet şirket niteliğindeki girişim şirketlerine yatırım yapabilecekleri belirtilmiştir.

(III-52.4) Tebliği m.18-(3)'e göre girişim sermayesi yatırımı kapsamında, girişim sermayesi yatırım fonları; doğrudan veya yurtdışında kurulu özel amaçlı şirketler ve yurtdışında kurulu kolektif yatırım kuruluşları vasıtasıyla dolaylı olarak sermaye aktarımı ya da pay devri yoluyla girişim şirketlerinin ortağı olabilecekleri gibi bu şirketlerin kurucusu da olabilirler ve de girişim şirketlerinin ihraç ettiği borçlanma araçlarına yatırım yapabilirler. Ayrıca girişim sermayesi yatırım fonları, yatırımlardan

larında garantiye veya koruma amaçlı yatırım fonlarında hedeflenen korumaya ve getiriye ilişkin olarak izahnamede belirlenenlerin ötesinde bir açıklamada bulunamaz.

ğ) Müşteri portföyünün menfaatleriyle kendi menfaatleri arasında çatışma olan durumlarda portföy lehine davranmak zorundadır.

h) Portföyleri, kolektif yatırım kuruluşunun içtüzük, izahname ve esas sözleşmesinde belirtilen yatırım stratejisine uygun oluşturmak ve yönetmek zorundadır.

ı) Kendi lehine kazanç sağlamak amacıyla, gereksiz alım-satım yapamaz ve bu fiilin üçüncü şahıslar tarafından gerçekleştirilmesine herhangi bir şekilde yardımcı olamaz.

i) Müşteri portföylerine ilişkin olarak portföy yöneticiliği dışında kalan faaliyeti çağrıştıracak isim ve ifadeler kullanamaz, tasarruf sahiplerini oluşturulmuş bir portföye iştirak ettiremez ve bu yönde ifadeler içeren ilan ve reklam yapamaz.

j) Herhangi bir şekilde yanında çalışan kişilerin, olağan müşteri-şirket ilişkisi dışında kurumun imkânlarından yararlanmak suretiyle kendi nam ve hesaplarına işlem yapmalarına olanak sağlayamaz.

k) Yatırıma yönelik araştırma sonuçlarını müşterilerinden önce kendileri veya üçüncü şahıslar lehine kullanamaz.

l) Portföy yönetimi sırasında elde ettiği bilgileri kendileri veya üçüncü bir tarafın menfaati doğrultusunda kullanamaz.

m) Müşteri portföyüne ilişkin pay alım-satım işlemlerinde, işlemi gerçekleştiren aracı kurumun, müşteri numarasıyla borsada işlem yapmasını temin etmek zorundadır.

kaynaklanan riskin yatırıma yönlendirilen anapara miktarı ile sınırlı olması kaydıyla, sadece girişim şirketlerine sermaye yatırımı yapmak üzere yurtdışında kolektif yatırım amacıyla kurulan kuruluşlara doğrudan da yatırım yapabilirler. Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına ve diğer girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarına, Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem gören şirketlerin paylarına ve girişim şirketi niteliğindeki halka açık şirketlerin borsada işlem görmeyen paylarına yatırım yapabilen girişim sermayesi yatırım fonları; bunun yanında girişim şirketlerine borç ve sermaye finansmanının karması olarak yapılandırılmış nitelikte finansman sağlayabilir ve esas sözleşmelerinde belirlenen faaliyet alanları, münhasıran girişim şirketlerine yatırım yapma amacı ile sınırlandırılmış olan yurtiçinde kurulu özel amaçlı anonim şirketlere de ortak olabilirler.

Öte yandan girişim sermayesi yatırım fonlarının girişim sermayesi yatırımları dışındaki yatırımlara ilişkin sınırlamaları (III-52.4) Tebliği m.23-(1)'de düzenlenmiştir. Buna göre fonlar; altına, diğer kıymetli madenlere ve diğer emtialara ve bunlara dayalı vadeli işlem sözleşmelerine yatırım yapamazlar, sermaye piyasası araçlarını açığa satamazlar, kredili menkul kıymet işlemi yapamazlar ve sermaye piyasası araçlarını ödünç alamazlar. Ayrıca türev araçlara sadece portföylerini döviz, faiz ve piyasa riskleri gibi risklere karşı korumak amacıyla ve içtüzüklerinde hüküm bulunmak koşuluyla taraf olabilirler. Türev araçlar nedeniyle maruz kalınan açık pozisyon tutarı, fon toplam değerinin %20'sini aşamaz.

3. Sermaye Piyasası Mevzuatı Bakımından Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları

SerPK m.48-(1)'e göre yatırım ortaklıkları, “sermaye piyasası araçları, gayrimenkul, girişim sermayesi yatırımları ile Kurulca belirlenecek diğer varlık ve haklardan oluşan portföyleri işletmek amacıyla, paylarını ihraç etmek üzere kurulan sabit veya değişken sermayeli anonim ortaklıklar” olarak tanımlanmıştır. SerPK m.49-(1)'de yatırım ortaklıklarının kuruluş şartları arasında; “kayıtlı sermayeli anonim ortaklık şeklinde kurulmaları”, “başlangıç sermayelerinin Kurulca belirlenen miktardan az olmaması”, “paylarının nakit karşılığı çıkarılması ve pay bedellerinin kuruluş sırasında tam ve nakden ödenmesi”, “ticaret unvanlarında ‘yatırım ortaklığı’ ibaresinin bulunması”, “esas sözleşmelerinin bu Kanun ve ilgili düzenlemelerde yer alan hükümlere uygun olması”, “Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluşun portföy saklama hizmetini yürütmek üzere belirlenmiş olması” ve “Kurulca belirlenecek diğer şartları taşıması” sayılmıştır.

Girişim sermayesi yatırım ortaklığı, SPK tarafından yayımlanan Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-48.3)¹⁰ ile düzenlenmiştir. (III-48.3) Tebliği m.4-(1)'de girişim sermayesi yatırım ortaklığı, bu Tebliğ ile belirlenmiş usul ve esaslar dâhilinde, girişim sermayesi yatırımları, sermaye piyasası araçları ve SPK tarafından belirlenecek diğer varlık ve haklardan oluşan portföyü işletmek

¹⁰ 09.10.2013 tarih, 28790 sayılı **Resmi Gazete**

amacıyla paylarını ihraç etmek üzere kurulan veya esas sözleşme değişikliği yolu ile dönüşen, SerPK m.48'de sınırı çizilen faaliyetler çerçevesinde olmak kaydı ile izin verilen diğer faaliyetlerde bulunabilen ve kayıtlı sermaye sistemine tabi anonim ortaklık olan sermaye piyasası kurumu olarak tanımlanmıştır.

(III-48.3) Tebliği m.5-(1)'e göre, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının anonim ortaklık olarak kurulabilmesi mümkün iken; anonim ortaklıkların da SerPK ve bu tebliğde öngörülen koşullar çerçevesinde girişim sermayesi yatırım ortaklığına dönüşmeleri mümkündür. Tebliğ m.11-(1)'e göre girişim sermayesi yatırım ortaklıkları belirli koşullara uyararak paylarını halka arz yoluyla satabilecekleri gibi, m.12-(1)'e göre esas sözleşmede hüküm bulunması kaydıyla paylarını sadece nitelikli yatırımcılara da satabilirler.

(III-48.3) Tebliği m.20'de girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının faaliyet kapsamı ve faaliyetlere ilişkin sınırlamalar düzenlenmiştir. Buna göre girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, girişim sermayesi yatırımları yapabilecekleri gibi girişim sermayesi yatırımları dışında portföylerini çeşitlendirmek amacıyla; borsada işlem gören veya görmek üzere ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına, borsada ters repo işlemlerine, Takasbank Para Piyasası işlemlerine ve yatırım fonu katılma payları ile Türk Lirası ve döviz cinsinden vadeli-vadesiz mevduat ve katılma hesabına da yatırım yapabilirler.

Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, ayrıca portföylerindeki girişim şirketlerinin yönetimine katılabilir ve portföylerindeki girişim şirketlerine danışmanlık hizmeti verebilirler. Türkiye'deki girişim sermayesi faaliyetlerine yönelik olarak danışmanlık hizmeti vermek üzere yurtiçinde ve yurtdışında kurulu danışmanlık şirketlerine de ortak olabilen girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, bunun yanında, yurtiçinde kurulu portföy yönetim şirketleri ile yurtdışında kurulmakla birlikte faaliyet kapsamı sadece yurtiçinde kurulu girişim şirketleri olan portföy yönetim şirketlerine ortak olabilir ve Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Piyasası'nda piyasa danışmanlığı hizmeti verebilirler.

(III-48.3) Tebliği m.20-(2)'ye göre girişim sermayesi yatırım ortaklıkları tarafından KOBİ Yönetmeliği'nde¹¹ tanımlanan KOBİ şartlarını taşıyan¹² girişim şirketleri lehine rehin ve teminat verilmesi ve ipotek tesis edilmesi ile ortaklığın portföyünde bulunan ya da bulunacak girişim şirketine yapılacak yatırımın finansmanında, bu girişim şirketlerinde sahip olduğu ya da olacağı payların rehin ve teminat olarak verilmesine ilişkin sözleşme yapılması durumları dışında hiç bir surette üçüncü kişiler lehine teminat verilemez, kefil olunamaz ve portföydeki varlıklar üzerinde rehin ve ipotek tesis edilemez. Ancak Tebliğ m.20-(3)'e göre girişim sermayesi yatırım or-

¹¹ Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik (18.11.2005 tarih, 25997 sayılı **Resmi Gazete**)

¹² KOBİ Yönetmeliği m.4-b'de küçük ve orta büyüklükte işletme (KOBİ), "ikiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya girişimler" şeklinde tanımlanmıştır.

taklıkları, portföylerindeki girişim şirketlerine münhasıran işletme sermayesi olarak, SerPK'nın örtülü kazanç aktarımı¹³ ile ilgili hükümlerine aykırılık teşkil etmeyecek şekilde kısa vadeli finansman sağlayabilirler.

(III-48.3) Tebliği m.3/(1)-f'de girişim şirketleri (III-52.4) Tebliği m.3/(1)'deki aynı tanımlama ile tanımlanmıştır. Benzer şekilde (III-48.3) Tebliği 21/(1)'de girişim sermayesi yatırım fonlarına ilişkin (III-52.4) Tebliği m.18/(1)'e paralel olarak girişim şirketlerinin faaliyetlerine ilişkin düzenlemeye yer verildikten sonra girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının bu kapsamda sadece anonim ve limitet şirketlere yatırım yapabilecekleri ifade edilmiştir. Tebliğ m.21/(3)'e göre girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, "girişim sermayesi yatırımı" kapsamında; girişim şirketlerine doğrudan veya yurtiçinde kurulu özel amaçlı şirketler ve yurtdışında kurulu kolektif yatırım kuruluşları vasıtasıyla dolaylı olarak sermaye aktarımı veya pay devri yoluyla ortak veya girişim şirketlerinin kurucusu olabilirler; girişim şirketlerinin ihraç ettiği borçlanma araçlarına ve yatırımlardan kaynaklanan riskin yatırıma yönlendirilen anapara miktarı ile sınırlı olması kaydıyla sadece girişim şirketlerine sermaye yatırımı yapmak üzere yurtdışında kolektif yatırım amacıyla kurulan kuruluşlara doğrudan ve dolaylı olarak yatırım yapabilirler. Bunun yanında diğer girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının ihraç ettiği sermaye piyasası araçlarına ve girişim sermayesi yatırım fonu katılma

¹³ SerPK m.21'de KVK m.13'de yer transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımına ilişkin düzenlemeye paralel bir hükme yer verilmiştir. Buna göre "(1) Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıklarının; yönetim, denetim veya sermaye bakımından doğrudan veya dolaylı olarak ilişkide buldukları gerçek veya tüzel kişiler ile emsallerine uygunluk, piyasa teamülleri, ticari hayatın basiret ve dürüstlük ilkelerine aykırı olarak farklı fiyat, ücret, bedel veya şartlar içeren anlaşmalar veya ticari uygulamalar yapmak veya işlem hacmi üretmek gibi işlemlerde bulunmak suretiyle kârlarını veya malvarlıklarını azaltarak veya kârlarının veya malvarlıklarının artmasını engelleyerek kazanç aktarımında bulunmaları yasaktır.

(2) Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıklarının, esas sözleşmeleri veya iç tüzükleri çerçevesinde basiretli ve dürüst bir tacir olarak veya piyasa teamülleri uyarınca kârlarını ya da malvarlıklarını korumak veya artırmak için yapmaları beklenen faaliyetleri yapmamaları yoluyla ilişkili oldukları gerçek veya tüzel kişilerin kârlarının ya da malvarlıklarının artmasını sağlamaları da örtülü kazanç aktarımı sayılır.

(3) Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları, ilişkili taraf işlemlerinin emsallerine, piyasa teamüllerine, ticari hayatın basiret ve dürüstlük ilkelerine uygun şartlarda gerçekleştirilmiş olduğunu belgelemek ve bu durumu tevsik edici bilgi ve belgeleri en az sekiz yıl süre ile saklamak zorundadırlar. Birinci fıkrada belirtilen ilkelere aykırılığın tespitinde izlenmesi gereken usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(4) Kazanç aktarımının Kurulca tespiti hâlinde halka açık ortaklıklar, kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıkları, Kurulca belirlenecek süre içinde kendilerine kazanç aktarımı yapılan taraflardan, aktarılan tutarın kanuni faizi ile birlikte mal varlığı veya kârı azaltılan ortaklığa veya kolektif yatırım kuruluşuna iadesini talep eder. Kendilerine kazanç aktarımı yapılan taraflar Kurulca belirlenecek süre içinde aktarılan tutarı kanuni faizi ile birlikte iade etmek zorundadır. Örtülü kazanç aktarımı yasağının ihlali ile ilgili 94 üncü ve 110 uncu maddeler ile ilgili mevzuatta öngörülen hukuki, cezai ve idari yaptırımlar saklıdır."

paylarına, Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem gören şirketlerin paylarına ve girişim şirketi niteliğindeki halka açık şirketlerin borsada işlem görmeyen paylarına yatırım yapabilirler. Ayrıca girişim şirketlerine borç ve sermaye finansmanının karması olarak yapılandırılmış finansman sağlayabilirler ve esas sözleşmelerinde belirlenen faaliyet alanları sadece girişim şirketlerine yatırım yapma amacı ile sınırlandırılmış olan yurtiçinde kurulu özel amaçlı anonim şirketlere ortak olabilirler.

4. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Kurumsal Kazançlarının Vergilendirilmesi

Kurumlar Vergisi Kanunu¹⁴ (KVK) m.1'e göre sermaye şirketlerince elde edilen kazançlar kurumlar vergisine tabidir. KVK m.2'ye göre anonim şirketleri ile SPK'nın düzenleme ve denetimine tâbi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayıldıklarından gerek girişim sermayesi yatırım fonları gerekse girişim sermayesi yatırım ortaklıkları kurumlar vergisi mükellefi olduklarından kazançlarının kurumlar vergisine tabi olması gerekir.

4.1. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Kazançlarına Tanınan İstisna

SerPK'ya göre kurulan yatırım fon ve ortaklıkları için KVK m.5/(1)-d'de uygulamada "portföy işletmeciliği kazançları istisnası" olarak adlandırılan önemli bir vergi kolaylığı getirilmiştir. Buna göre; "Türkiye'de kurulu" olmak şartıyla "menkul kıymetler yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları", "portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları", "girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları", "gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları", "emeklilik yatırım fonlarının kazançları" ve "konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançları" kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Yasal düzenleme ile öncelikle istisnadan yararlanma koşulu olarak "Türkiye'de kurulu" olmak gerekliliği belirlenmiştir. Dolayısıyla Türkiye'de dışında kurulmuş olan girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları bu istisnadan yararlanamazlar¹⁵. Ancak "Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesi" başlıklı KVK m.5/A'da belirtilen koşulları¹⁶ taşıyan yabancı girişim sermayesi yatırım fonlarının kazançlarının da kurumlar vergisinden istisna edildiğini hatırlatmak gerekir.

¹⁴ 21.06.2006 tarih, 26205 sayılı **Resmi Gazete**

¹⁵ Ayrıca bkz. Ali Uysal- Nurettin Eroğlu, **Açıklamalı ve Örnekli Kurumlar Vergisi Kanunu**, Ankara, 2.Baskı, 2008, s.270

¹⁶ KVK m.5/A'ya göre "(1) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yabancı fonların, Sermaye Piyasası Kurulunca verilen portföy yöneticiliği yetki belgesine sahip tam mükellef şirketler aracılığıyla, organize bir borsada işlem görsün veya görmesin her türlü menkul kıymet ve sermaye piyasası aracı, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, varant, döviz, emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, kredi ve benzeri finansal varlıklar ve kıymetli maden borsalarında yapılan emtia işlemlerinden elde ettikleri kazançları

nedeniyle, aşağıdaki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde portföy yöneticiliği yapanlar; söz konusu fonlar için daimi temsilci, bunların işyerleri de bu fonların işyeri veya iş merkezi sayılmaz. Bu kazançlar için beyanname verilmez, diğer kazançlar nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dâhil edilmez.

a) Fon adına tesis edilen işlemlerin portföy yöneticiliği yapan şirketin mutlak faaliyetleri arasında yer alan işlemlerden olması.

b) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ticari, hukuki ve finansal özellikleri dikkate alındığında, yabancı fon ile arasındaki ilişkinin, emsale uygun koşullarda birbirlerinden bağımsız olarak faaliyet gösteren kişilerdeki gibi olması.

c) Portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından, verilen hizmet mukabilinde emsallere uygun bedel alınması ve transfer fiyatlandırması raporunun kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içerisinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına verilmesi.

ç) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinde, sağladığı hizmet mukabilinde her ne ad altında olursa olsun hesaplanan bedeller düşüldükten sonra, doğrudan veya dolaylı olarak %20'den fazla hak sahibi olmaması.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen transfer fiyatlandırması raporunun süresinde verilmemesi durumunda, bu raporun ilgili olduğu hesap dönemi için portföy yöneticiliği yapan şirket, fonun Türkiye'de daimi temsilcisi sayılır. Transfer fiyatlandırması raporu verilmiş olmasına rağmen portföy yöneticiliği yapan şirket ile fon arasındaki ilişkide emsaliye nazaran daha düşük bedel alınması durumunda ise sadece portföy yöneticiliği yapan şirket adına transfer fiyatlandırmasına yönelik olarak gerekli tarhiyat yapılır.

(3) Portföy yöneticiliği yapan şirketin, yukarıda belirtilen şartları sağlamak kaydıyla yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır. Fon kazancından portföy yöneticiliği yapan şirkete düşen kısmın hesabında, bu şirkete yönetim ücreti, teşvik, prim, performans ücreti gibi her ne nam adı altında olursa olsun ödenen ücretler dikkate alınmaz. Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinden doğrudan veya dolaylı olarak %20'den daha fazla hak sahibi olması halinde, ilgili fon kazançlarından bunlara isabet eden tutar genel hükümlere göre vergilendirilir.

(4) Portföy yöneticiliği yapan şirketin yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları hariç olmak üzere; fonun katılımcı ve kurucuları arasında doğrudan veya dolaylı olarak tam mükellef gerçek kişi veya kurumların kazanç payının %5'i geçmesi durumunda, tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcılarının tamamı portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bildirim yükümlüğünün yerine getirilmemesi ya da eksik yerine getirilmesi halinde tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcıları adına fon işlemleri nedeniyle tarh edilecek vergi ve kesilecek cezalardan portföy yöneticiliği yapan şirket müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(5) Türkiye'de bulunan taşınmazlar, aktif büyüklüğünün %51'inden fazlası taşınmazlardan oluşan şirketlere ait hisse senetleri veya ortaklık payları veya bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, nakdi uzlaşmayla sonuçlananlar dışında emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, sigorta sözleşmeleri ve bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar bu madde kapsamına girmez.

(6) Bu maddede düzenlenen kazanç istisnasının, söz konusu fonların Türkiye kaynaklı gelirleri üzerinden yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.

(7) Bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan oranları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya, beşinci fıkrasında yer alan oranı yarisına kadar indirmeye veya %50' sine kadar artırmaya Bakanlar Kurulu, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca menkul kıymetler yatırım fon veya ortaklıkları ile altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fon veya ortaklıklarının “sadece portföy işletmeciliğinden doğan kazançları” istisnadan yararlandırılırken, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları da dahil olmak üzere diğer fon ve ortaklıkların “tüm kazançları” kurumlar vergisinden istisna edilmiştir¹⁷. Bu itibarla girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yürüttükleri portföy işletmeciliği faaliyeti dışında sağladıkları kazançları da istisnadan yararlanabilecektir.

4.2. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Kazançları Üzerinden Tevkifat Yapılması

Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları üzerinden KVK m.15/(3) kapsamında tevkifat yapılması gerekmektedir. Bilindiği üzere KVK m.15 gereğince kurum kazançları üzerinden tevkifat yapılması kâr dağıtımına bağlanmıştır. Ancak diğer kurumlardan farklı olarak SerPK'ya göre kurulan yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları üzerinden kâr dağıtılsın ya da dağıtılmasın tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bununla birlikte girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları üzerinden yapılacak olan tevkifatın oranı 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹⁸ (BKK) ile %0 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları, gerek KVK m.5/(1)-d ile yıllık beyanname üzerinden ödenmesi gereken vergi yükünden, gerekse KVK m.15/(3) kapsamında yapılması gereken tevkifat yoluyla yüklenecekleri vergi yükünden tamamen arındırılmışlardır.

4.3. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarından Sağladıkları Kazançlar Üzerinden Tevkifat Yapılması

Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilmek-

¹⁷ Ancak kanun hükmü ile gerekçesi arasında açık bir çelişki bulunmaktadır. Şöyle ki KVK m.5/(1)-d hükmü gerekçesinde “Türkiye’de kurulu menkul kıymetler yatırım fonları ile aynı nitelikteki menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları, portföy içeriği herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın kurumlar vergisinden istisna edilmiştir” ifadesine yer verilirken “Türkiye’de kurulu girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları, gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları, emeklilik yatırım fonlarının kazançları ve konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları da kurumlar vergisinden istisna edilmektedir” denilmektedir. (http://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/Gerekceler/5520_Sayili_Kanun.pdf), Erişim Tarihi (06.09.2015); Bu konuda ayrıca bkz. Yılmaz Özbalcı, **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Ankara, Özbalcı-Oluş Mali Hukuk Bürosu Yay., Şubat 2012, s.156; Cem Tekin- Emre Kartaloğlu, **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, İstanbul, Denetim Türkiye Yay., 2010, s.144; Özmen, **a.g.k.**, s.145

¹⁸ 03.02.2009 tarih, 27130 sayılı **Resmi Gazete**

tedir. Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları söz konusu araçlardan sağladıkları gelirler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu¹⁹ (GVK) geç.m.67 kapsamında tevkifat yapılması gerekmektedir. Bilindiği üzere 5281 sayılı Kanun²⁰ ile GVK'ya eklenen geç.m.67 ile "01.01.2006-31.12.2015" tarihleri arasında geçerli olmak üzere menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının vergilendirilmesinde yeni bir vergileme rejimi benimsenmiştir²¹.

GVK geç.m.67/(1)'e göre "bankalar ve aracı kurumlar" takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla; "alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının²² alış ve satış bedelleri arasındaki fark", "alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ile itfa bedeli arasındaki fark", "menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri" ve "aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler" üzerinden, gelir vergisi tevkifatı yapmak zorundadırlar. Tevkifat oranı KVK m.2/(1)'de sayılan sermaye şirketleri ile SerPK'ya göre kurulan ve yatırım fon ve ortaklıklarının gelirleri için %0 olarak belirlenirken diğerleri için %10 olarak belirlenmiştir. Bu itibarla girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının GVK geç.m.67/(1)'de sayılan gelirleri üzerinden tevkifat nedeniyle bir vergi yükü oluşması söz konusu değildir.

Buna karşın, GVK geç.m.67/(1)'i takip eden diğer hükümlere göre girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları üzerinden tevkifat yapılması nedeniyle vergi yükü oluşması mümkündür. Ancak 2006/10731 sayılı BKK²³ ile GVK geç.m.67/(1)'de sayılanların dışındaki gelirler için tevkifat oranı diğer yatırım fon ve ortaklıkları gibi girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları bakımından da %0 olarak belirlenmiştir. Örneğin girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıkları da dâhil olmak üzere SerPK'ya göre kurulan fon ve yatırım ortaklarının dışında kalan gerçek

¹⁹ 06.01.1961 tarih, 10700 sayılı **Resmi Gazete**

²⁰ 5281 sayılı Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (31.12.2004 tarih; 25687 mük. sayılı **Resmi Gazete**)

²¹ GVK geç.m.67 ile getirilen vergilendirme esaslarına ilişkin açıklamalar başta 257 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği (30.12.2005 tarih, 26039 sayılı **Resmi Gazete**) olmak üzere 258 Seri No'lu GVGT (30.09.2006 tarih 26305 sayılı **Resmi Gazete**), 263 Seri No'lu GVGT (08.03.2007 tarih, 26456 sayılı **Resmi Gazete**), 269 Seri No'lu GVGT (06.12.2008 tarih, 27076 sayılı **Resmi Gazete**), 277 Seri No'lu GVGT (25.12.2010 tarih, 27796 sayılı **Resmi Gazete**), 279 Seri No'lu GVGT (13.01.2011 tarih, 27814 sayılı **Resmi Gazete**) ve 282 Seri No'lu GVGT (19.01.2012 tarih, 28178 sayılı **Resmi Gazete**) ile yapılmıştır.

²² GVK geç.m.67/13'e göre menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve SPK tarafından kayda alınmış ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerin ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder.

²³ 23.07.2006 tarih, 26237 sayılı **Resmi Gazete**

kişi ve kurumların GVK geç.m.67/(4) kapsamında elde ettikleri gelirleri üzerinden ve 2012/4116 sayılı BKK²⁴ uyarınca vadelerine göre değişmek üzere mevduat hesaplarına yürütülen faizler ile katılma hesaplarına ödenen kâr payları üzerinden, %10, %12, %15; döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile döviz katılma hesaplarına ödenen kâr payları üzerinden %13, %15, %18 oranlarında ve menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile alım ve satımından sağlanan gelirleri ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından ise %15 oranında tevkifat yapılmaktadır. Ancak girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının GVK geç.m.67/(4) kapsamında elde ettikleri gelirleri üzerinden yukarıda sayılan gelirler üzerinden yapılacak olan tevkifatın oranı %0 olarak belirlenmiştir.

Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının bu sayılan gelirleri üzerinden 2006/10731 sayılı BKK ile %0 olarak belirlenen oranın artırılması olanak dâhilindedir. Böyle bir durumun varlığı halinde adı geçen kurumların, gelirleri üzerinden GVK geç.m.67 kapsamında banka veya aracı kurumlarca yapılacak olan tevkifatı KVK m.34 çerçevesinde yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup etmeleri mümkündür. Ancak girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının tüm kazançlarının kurumlar vergisinden istisna edilmesinden dolayı hesaplanan kurumlar vergisi söz konusu olmayacağından, adı geçen kurumlardan tevkifat yoluyla alınan vergilerin genel hükümler çerçevesinde red ve iade edilmesi gerekecektir²⁵.

5. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarından Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi

Yatırımcılar veya tasarruf sahipleri girişim sermayesi yatırım fonlarına katılma paylarını, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına ise paylarını edinmek suretiyle yatırım yapabilirler. Ancak öncelikle GVK ve 2499 sayılı SerPK ile 6362 sayılı SerPK'nın kullandığı kavramlardaki değişiklikler üzerinde durmak gerekir. GVK'da "katılma payı" kavramı yerine 2499 sayılı eski SerPK'da yer alan "katılma belgesi" kavramı kullanılmakta iken; yatırım ortaklıkları bakımından "pay" kavramı yerine yine 2499 sayılı SerPK'da kullanılan "hisse senedi" kavramı kullanılmaktadır.

Yatırımcıların mükellefiyet durumuna göre girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından sağladıkları gelirlerin vergilendirme rejimi farklılık göstermektedir. Zira söz konusu geliri elde eden mükellefin gerçek kişi ya da kurum olması, elde edilen gelirin bireysel yatırımdan sağlanması ya da ticari işletme bünyesinde sağlanması veya mükellefin tam veya dar mükellef olması durumunda vergilendirme rejimi farklılık gösterecektir.

5.1. Girişim Sermayesi Yatırım Fon ve Ortaklıklarından Elde Edilen Gelirlerin Niteliği

Gerçek kişilerce bireysel yatırım aracı olarak girişim sermayesi yatırım fonu

²⁴ 01.01.2013 tarih, 28515 sayılı **Resmi Gazete**

²⁵ Bu konuda ayrıca bkz. Gürol Ürel, **Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması**, Ankara, Maliye ve Hukuk Yay., 2009, s.107

katılma paylarından ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından menkul sermaye iradı ve değer artış kazancı elde edilebileceği gibi, ticari işletme bünyesinde ticari kazanç da elde edilebilir.

Gerçek kişilerce girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağlanan gelirleri öncelikle menkul sermaye iratları bakımından incelememiz yerinde olacaktır. GVK m.75/(1)'de menkul sermaye iradı, "sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratlar" olarak ifade edilmiştir. Ayrıca GVK m.75/(2)-1'de ise "her nevi hisse senetlerinin kâr payları" ile SerPK'ya göre kurulan "yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kâr payları" menkul sermaye iradı olarak kabul edilmiştir. Bu itibarla girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağlanan kâr payları menkul sermaye iradı olarak kabul edilir.

Öte yandan girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağlanan gelirlerin değer artış kazançları bakımından değerlendirilmesi gerekir. SerPK m.3/(1)-ş'de sermaye piyasası araçları kavramının, "menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dâhil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını" ifade ettiği belirtilmiştir. Girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları "diğer sermaye piyasası" aracı niteliğindedir. Zira katılma payları SerPK m.3/(1)-o menkul kıymetler kapsamında tanımlanmamıştır. Ayrıca (III-52.4) Tebliği m.3/(1)-ı'da katılma payı, yatırımcının sahip olduğu hakları taşıyan ve fona katılımını gösteren, kayden izlenen "sermaye piyasası aracı" olarak tanımlanmıştır. Bu itibarla katılma payını menkul kıymet niteliği taşımayan diğer sermaye piyasası araçları arasında kabul etmek gerekir. Girişim sermayesi yatırım ortaklığı bakımından paylar, SerPK m.3/(1)-o gereğince menkul kıymet sayılmıştır.

GVK mük.m.80/(1)'e göre "ivazsız olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar" değer artış kazancıdır. Bu kapsamda girişim sermayesi fonu katılma paylarının ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar değer artış kazancı olarak kabul edilmektedir. Girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından ticari işletme bünyesinde elde edilen gelirler ise GVK m.37 kapsamında ticari kazanç niteliğinde olduğu tabiidir. Görüldüğü gibi bireysel yatırımcıların girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağladıkları kazançlara tanınan geniş istisnalardan ticari işletmeler yoksun bırakılmıştır²⁶.

²⁶ Ali Çelikkaya, "AB'ye Uyum Sürecinde Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına Sağlanan Vergisel Avantajların Değerlendirilmesi", **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.7, S.1, 2007, s.251

5.2. Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Katılma Payları ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları Paylarından Sağlanan Kâr Paylarının Vergilendirilmesi

Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarında ortakların en önemli haklarından biri, kârdan pay alma hakkıdır. Gerçek kişi ortakların girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarından ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından elde edilen kâr payları GVK m.75/(1)'e göre menkul sermaye iradı olarak gelir vergisine tabidir.

Diğer yandan GVK m.22/(2)'e göre tam mükellef gerçek kişilerin tam mükellef kurumlardan elde edilen kâr paylarının yarısı gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu istisnanın uygulanabilmesi için kâr payı dağıtan kurumun “tam mükellef bir kurum” olması gerektiğinden dar mükellef kurumlardan elde edilen kâr paylarına istisna uygulanmayacak ve tamamı vergiye tabi olacaktır.

Tam mükellef gerçek kişilerin girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından elde ettikleri kâr paylarının istisna sonrası tutarı belirli koşullarda yıllık beyana tabidir. Zira GVK m.86/(1)-c hükmü gereğince istisna sonrası kalan tutarın diğer gelirlerle (tevkifata tabi tutulmuş ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları) birlikte beyan sınırını aşması halinde istisna sonrası kalan tutarın tamamı yıllık beyanname ile beyan edilir. Yıllık beyanname verilmesi halinde kâr dağıtım sırasında dağıtılan “kârın tamamı üzerinden tevkif edilen vergi”, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir. Dolayısıyla tevkifat yoluyla alınan verginin kar payının istisnadan yararlanan kısmına isabet eden kısmı da mahsuba konu olur. Bu durum vergi mahsubunun esaslarından biri olan mahsubu yapılacak verginin matrah içinde yer alması gerektiği anlayışına aykırıdır²⁷. Ancak sermayesi fon ve yatırım ortaklıklarının kurumsal kazançları üzerinden kâr dağıtılın ya da dağıtılmasın %0 oranında tevkifat yapılması öngörüldüğünden beyana tabi kâr payı üzerinden hesaplanan gelir vergisi üzerinden bu kapsamda bir verginin mahsup edilmesi mümkün değildir. Bu itibarla geliri, sermayesi fon ve yatırım ortaklıklarından sağlanan kâr payından ibaret olan bir tam mükellef gerçek kişinin söz konusu gelirinin istisna sonrası kısmının beyan sınırını aşmaması halinde tevkifat veya yıllık beyanname verilmesi yoluyla katlanılan herhangi bir vergi yükü bulunmayacaktır. Ancak ticari işletme bünyesinde elde edilen söz konusu kar payları GVK m.37 kapsamında ticari kazançta dâhil edilerek yıllık beyanname ile beyan edilmelidir.

GVK m.86/(2) hükmü gereğince dar mükellef gerçek kişilerce sermayesi fon ve yatırım ortaklıklarından elde edilen kâr payları ise Türkiye’de edilen ve tamamı tevkifat yoluyla vergilendirilmiş olan ücret, serbest meslek kazancı, menkul ve gayrimenkul sermaye iradı ve diğer kazançlar ile birlikte beyan sınırı dikkate alınmaksızın yıllık beyanın dışında tutulacaktır. Ancak dar mükelleflerle Türkiye’de bulundurulmuş işyeri veya daimi temsilci vasıtasıyla yürütülen ticari faaliyet kapsamında elde edilen kâr paylarının ticari kazançta dâhil edilerek beyanı zorunludur.

²⁷ Yılmaz Özbalçı, **Gelir Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Ankara, Özbalçı-Oluş Mali Hukuk Bürosu Yay., Şubat 2012, s.189

5.3. Kurumların Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Katılma Payları ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları Paylarından Sağladıkları Kâr Paylarında İştirak Kazançları İstisnası

Bilindiği üzere KVK m.5/(1)-a hükmüne göre gerek tam mükellef gerekse dar mükellef kurumların tam mükellef bir başka kuruma iştirakten sağladıkları kâr payları “iştirak kazançları istisnası” kapsamında kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Ancak bu istisna ilk düzenlendiği haliyle SerPK’ya göre kurulan fon ve ortaklıklardan sağlanan kâr paylarını kapsam dışında tutmakta idi. SerPK’ya göre kurulan fon ve ortaklıklardan sağlanan kâr paylarının istisna kapsamı dışında bırakılarak, tamamının kurumlar vergisine tabi tutulmasının gerekçesi, KVK m.5/(1)-d hükmünde yer alan ve “portföy işletmeciliği kazançları istisnası” olarak adlandırılan istisnadan yararlanmaları nedeniyle iştirak edilen fon ve yatırım ortaklığı bünyesinde kurumlar vergisi yüküne katlanmamaları ve bu nedenle iştirak eden kurum bünyesinde çifte vergilendirme sorununa yol açmamaları olmuştur²⁸.

Bununla birlikte 6322 sayılı Kanun²⁹ ile yapılan değişiklik sonucunda iştirak kazançları istisnası “tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları” bakımından da uygulanır hale getirilmiştir. Yasal düzenlemenin gerekçesinde, “ülkemizde girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla kurumların; tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir” ifadesine yer verilmiştir. Böylece diğer yatırım fon ve ortaklıklarından sağlanan kâr paylarına tanınmayan bir vergi kolaylığı girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından sağlanan kâr paylarına tanınarak, bu kurumlara yatırım yapılmasını özendirici önemli bir vergi teşviki sağlanmıştır³⁰.

5.4. Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Katılma Payları ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Paylarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Gelirlerin Vergilendirilmesi

GVK geç.m.67 ile getirilen geçici vergilendirme rejimi gereğince girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı payları da dâhil olmak üzere menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan gelirlerin vergilendirilmesinde banka ve aracı kurumlar tarafından yapılacak olan tevkiyat esas alınmıştır.

GVK geç.m.67/(1)-a gereğince banka ve aracı kurumlar “alım satımına ara-

²⁸ Bu konuda ayrıca bkz. İrfan Vural, **Yorum ve Açıklamalarla Kurumlar Vergisi Kanunu**, İstanbul, Gelirler Kontrolörleri Derneği Yay., 2009, s.157 vd.; Mehmet Maç, **Kurumlar Vergisi**, İstanbul, Denet Yay., 3. Baskı, 1999, s.96; Ürel, **a.g.k.**, s.81

²⁹ 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (15.06.2012 tarih, 28324 sayılı **Resmi Gazete**)

³⁰ Ayrıca bkz. Serkan Sarı, “2012 Yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Ortaklıkları”, **Vergi Dünyası**, S.380, Nisan 2013, s.153

cılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark” üzerinden tevkifat yapmak zorundadırlar. GVK geç.m.67/(13)’e göre, “bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye’de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış ve/veya Türkiye’de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerinca ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder”.

GVK geç.m.67/(1)’e göre tevkifat oranı, KVK m.2/(1)’de sayılan mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden SerPK’ya göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı’nca belirlenenler için %0 olarak belirlenmiştir. Yasal düzenlemede gerçek kişiler de dâhil olmak üzere diğer mükelleflerde %15 olarak belirlenen oran, 2010/926 sayılı BKK³¹ ile %0’a indirilmiştir.

GVK geç.m.67/(2)’ye göre bu gelirler üzerinden GVK m.94’e göre ayrıca tevkifat yapılması ve de GVK geç.m.67/(7)’ye göre tevkifat yoluyla vergilendirilen bu gelirlerin yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmesi veya diğer gelirler dolaşısıyla verilecek yıllık beyannameye dâhil edilmeleri söz konusu olmadığından tam ve dar mükellef gerçek kişiler bakımından GVK geç.m.67 kapsamında tevkif edilen vergi nihai vergi olacaktır. Ancak gerek tam mükellef gerçek kişilerce ticari işletme bünyesinde gerekse dar mükellef gerçek kişilerce Türkiye’de bulundurulmuş işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla yürütülen ticari faaliyet kapsamında sağlanan katılma payı veya pay alım satım kazançlarının ticari kazançta dâhil edilerek yıllık beyanname ile beyan edilmesi zorunludur.

5.5. Kurumlar Tarafından Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Paylarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlarda İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

KVK m.5/(1)-e hükmüne göre “kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların % 75’lik kısmı”; satış bedelinin, satış yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi, satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satış yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması ya da sermayeye ilave edilmesi şartlarına uyulması halinde kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Ancak bu istisna, satış yapıldığı dönemde uygulanabilir ve satış bedelinin, satış yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi zorunludur. Bu itibarla kurumların satın aldıkları girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarını iki yıl süreyle aktiflerinde bulundurduktan sonra satmaları halinde sağladık-

³¹ 30.09.2010 tarih, 27715 sayılı **Resmi Gazete**

ları kazancın %75'lik kısmı yukarıda belirtilen şartlara uyulması halinde kurumlar vergisine tabi tutulmayacaktır³².

Ancak söz konusu istisnanın girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları için uygulanması olanaklı değildir. Zira KVK m.5/(1)-e hükmünde satışı halinde istisna konusu kazancı sağlayacak unsurlar arasında katılma payları sayılmamıştır. Nitekim 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde³³ (KVG) "5.6.2.2.2. İştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri" başlığı altında yapılan açıklamada KVK m.5/(1)-e hükmünde yer alan 'iştirak hisseleri' deyimini, menkul değerler portföyüne dâhil hisse senetleri ile ortaklık paylarını" ifade ettiği belirtildikten sonra yasal düzenlemedeki iştirak hisseleri kapsamında; SerPK'ya göre kurulan yatırım ortaklıkları hisse senetleri dâhil anonim şirketlerin ortaklık payları veya hisse senetleri, limited şirketlere ait iştirak payları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komanditer ortaklarına ait ortaklık payları, iş ortaklıkları ile adi ortaklıklara ait ortaklık payları ve kooperatiflere ait ortaklık paylarının bulunduğu belirtilmiştir.

Öte yandan tebliğ düzenlemesinde, SPK'nın düzenleme ve denetimine tabi fonların katılma belgelerinin ise iştirak hissesi olarak değerlendirilmeyeceği açıkça belirtilmiştir. Bu itibarla kurumların yukarıda sayılan koşulların tamamına uyulsa dahi girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarında sağladıkları satış kazançları için istisnadan yararlanmaları söz konusu değildir.

Her ne kadar kurumların yatırım ortaklıklarının paylarına veya fonların katılma paylarına yatırım yapmalarındaki esas amacın iştirak kazancı elde etmek olmadığı³⁴ kabul edilse dahi, sermayesi yatırım ortaklıklarından elde edilen kâr paylarına tanınan istisna yoluyla kurumlar vergisi mükelleflerinin sermayesi yatırım ortaklıklarına iştiraki özendirilmiştir.

6. Girişim Sermayesi Fonu Müessesesi

6322 sayılı Kanun'la Vergi Usul Kanunu'na (VUK) eklenen m.325/A ile vergi mevzuatına yeni bir müessese olarak girişim sermayesi fonu kazandırılmıştır. VUK m.325/A hükmü ile girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması amacıyla, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşmamak üzere mükelleflere girişim sermayesi fonu ayrılması olanağı tanınmıştır. Düzenleme gerekçesinde girişimciliğin teşvik edilmesi amacıyla; Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan, gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı içerisinde olan girişimci şirketlere kaynak tahsis eden girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklıklarına sermaye koyan işletmelerin vergisel açıdan teşvikinin öngörüldüğü ifade edilmektedir³⁵.

³² İstisna uygulaması hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmet Kavak, **Açıklamalı Kurumlar Vergisi Kanunu**, İstanbul, 2010, s.200 vd.; Ayrıca bkz. Ürel, **a.g.k.**, s.111 vd.

³³ 03.04.2007 tarih, 26482 sayılı **Resmi Gazete**

³⁴ Erdem Ateşgaçoğlu, **Vergi Hukuku Bakımından Anonim Şirketlerde Kar Payı Dağıtımı**, İstanbul, On İki Levha Yay., 1. Baskı, 2012, s.288

³⁵ 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Genel Gerekçe, s.5 <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss258.pdf>, Erişim Tarihi (03.09.2015)

6.1. Yasal Düzenlemenin Genel Çerçevesi

VUK m.325/A-(1) hükmü gereğince “Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye’de kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrılabilir” ancak “bu fon, kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10’unu ve öz sermayenin %20’sini aşamaz”.

Ayrıca m.325/A-(2)’ye göre “girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar pasifte geçici bir hesapta tutulur” ve “mükelleflerce, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırım yapılmaması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.”

Öte yandan m.325/A-(3) gereğince fonun; “amacı dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, ortaklara dağıtılması, dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması veya işin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi, bölünmesi ya da girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının elden çıkarılmasından itibaren altı ay içinde bu maddede belirtilen amaçla yeniden kullanılmaması halinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde vergiye tabi tutulur.”

Ayrıca “Diğer indirimler” başlığı altında GVK m.89/(12)’de VUK m.325/A hükmüne göre “girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10’unu aşmayan” kısmın beyana tabi gelirden indirilebileceği ifade edilmiştir. Aynı hükme “Diğer indirimler” başlığı altında KVK m.10/(1)-g’de kurumlar vergisi mükellefleri bakımından yer verilmiş ve “kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek” koşuluyla söz konusu indirimin kurum kazançlarından da yapılabilmesine olanak sağlanmıştır.

Ancak söz konusu düzenlemeye istisnalar arsında değil indirimler arasında yer verilmiştir. İstisnalar ile indirimlerin amaç, işleyiş ve vergiye tabi kazancın tespiti bakımından gördükleri işlevin farklı olduğu göz önünde bulundurularak istisna mahiyeti taşıyan girişim sermayesi fonu müessesesine indirimler arasında yer verilmesi vergi hukuku mantığı açısından isabetli değildir³⁶.

6.2. Girişim Sermayesi Fonu Ayrılması

Girişim sermayesi fonu ancak bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından ayrılabilir. Nitekim yasal düzenlemede ayrılan fonun ‘pasifte geçici bir hesapta’ tutulacağı ifadesinden hareketle, bu fonu bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin ayrabileceği sonucu çıkmaktadır³⁷. Bunun yanında fonun ayrı bir hesapta izlenmesi ve takibi ancak bu esasa göre yapılan kayıtlar ile mümkündür³⁸.

³⁶ Mehmet Yüce, “Vergi Mevzuatımız Açısından Girişim Sermayesi Fonu”, **Bursa Bilanço**, S.144, Ocak-Şubat 2013, s.68

³⁷ Ayrıca bkz. Kaplan, **a.g.m.**, s.170

³⁸ Mehmet Emin Akyol, “Girişim Sermayesi Fonu”, **Vergi Dünyası**, S.382, Haziran 2013, s.19

Öte yandan girişim sermayesi fonu kurumlar vergisi mükelleflerince ilgili dönemin kurum kazancı, gelir vergisi mükelleflerince ise ilgili dönemin beyan edilen geliri esas alınarak ayrılacaktır. Bu itibarla ilgili dönemde kurum kazancı veya beyana tabi geliri bulunmayan mükelleflerin girişim fonu ayrımları mümkün değildir. Ayrılacak fon tutarı için yasal düzenleme ile bir üst sınır getirilmiştir. Buna göre fon tutarı kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşamayacaktır. Her iki sınırlamanın birlikte dikkate alınması ve bu sınırları aşan kısmın indirimde dikkate alınmaması gerekmektedir.

Girişim sermayesi fonuna esas alınacak kavram öz sermaye VUK m.192'de "aktif toplamı ile borçlar arasındaki fark" olarak ifade edilmiştir. Girişim sermayesi fonu "ilgili dönem" kazancından veya beyan edilen gelirden ayrılacağına göre fona esas alınacak öz sermaye, dönem sonu öz sermayedir³⁹. Bu nedenle geçici vergi dönemleri bakımından dönem sonu öz sermayeden söz edilemeyeceğinden bu dönemlerde girişim sermayesi fonu ayrılması söz konusu değildir⁴⁰. Ancak bu durum hesap dönemi kazancına dâhil edilmeyen bir tutar üzerinden geçici vergi ödenmesini ve dönem sonunda fon ayıran mükelleflere ödedikleri verginin iade edilmesi sonucunu doğuracaktır⁴¹. Diğer yandan beyan edilen gelire ilişkin olarak 1 Seri No'lu KVGT'de "10.4.2. İndirim tutarının hesaplanması" başlığı altında yapılan açıklamada "beyan edilen gelir tutarı olarak, ticari bilanço kâr veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklendikten sonra varsa geçmiş yıl zararları ve indirim ve istisnalar düşüldükten sonra ulaşılan tutarın göz önünde bulundurulması gerektiği belirtilmiştir⁴².

Ayrılan girişim sermayesi fonu tutarının yasal düzenleme gereğince pasifte geçici bir hesapta tutulması gerekmektedir. Bu itibarla pasifteki özel fona aktarma işleminin izleyen hesap dönemi başından kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar olan zaman zarfında gerçekleştirilmesi gerekir.

6.3. Girişim Sermayesi Fonunun Kullanımı

VUK m.325/A-(1) hükmü gereğince girişim sermayesi fonu SPK'nın düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının satın alınması amacıyla ayrılabilir.

Yasal düzenleme ile girişim sermayesi fonu ancak sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde SPK'nın düzenleme ve denetimine tabi olarak "Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan" girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye koymak veya girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma paylarını satın almak amacıyla ayrılabilir.

³⁹ Akyol, **a.g.m.**, s.19

⁴⁰ Ayrıca bkz. Yakup Akalp, "Girişim Sermayesi Fonuna İlişkin Dönem Sonu İşlemleri", **Vergi Dünyası**, S.376, Aralık 2012, s.186

⁴¹ Akyol, **a.g.m.**, s.20

⁴² Ayrıca bkz. Ahmet Kavak, "Girişim Sermayesi Fonlarının Kurum Kazancından İndirimi", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.295, Nisan 2013, s.10; Selahattin Gökmen, "Yeni Bir Teşvik Unsuru; Girişim Sermayesi Fonu", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.291, Aralık 2012, s.25

lecektir. Bu nedenle Türkiye’de faaliyet gösteriyor olsa dahi Türkiye’de kurulmamış olan fon ve ortaklıklar için girişim sermayesi fonu ayrılması olanaklı değildir.

Ayrıca mükelleflerin girişim sermayesi fonu ayırabilmeleri için sermaye koymayı amaçladıkları girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklığının hali hazırda kurulmuş veya faaliyetini sürdürür mahiyette olması şart değildir. Henüz kurulmamış olmakla birlikte kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye konulması veya girişim sermayesi fonu katılma paylarının satın alınması amacıyla da girişim sermayesi fonu ayrılması mümkündür.

Diğer yandan, girişim sermayesi fonu olarak ayrılan ve pasifte geçici bir hesapta tutulan tutarın, mükelleflerce fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklıklarına yatırım amacıyla kullanılması zorunludur. Aksi halde, m.325/A-(2) hükmü gereğince zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Ancak ayrılan girişim sermayesi fonunun, ayrıldığı yılın sonuna kadar herhangi bir nedenle kadar girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklıklarına yatırım amacıyla kullanılamaması durumunda, gecikme faizinin dönem sonundan itibaren mi yoksa kurumlar vergisi beyanname verme tarihinden itibaren mi uygulanacağına dair bir belirsizlik söz konusudur. Her ne kadar fon ayırma zamanı bakımından “kurumlar vergisi beyanname verme süresi” mükellefler için bir zaman sınırı teşkil etse de yasal düzenlemenin öngördüğü amaç dönem sonu itibarıyla gerçekleşmiş olacağından gecikme faizinin bu tarihten itibaren işleme gerektiği öne sürülebilir⁴³. Buna karşın girişim sermayesi fonunun amacına uygun kullanılmaması durumunda ayrılan fon nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeme hali beyanname verme süresinin sonu itibarıyla gerçekleşeceğinden gecikme faizinin de bu tarihten itibaren işletilmesi gerektiği de düşünülebilir.

Bununla birlikte m.325/A-(3)’te fonun amacı dışında başka bir hesaba aktarılması, işletmeden çekilmesi, ortaklara dağıtılması, dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması veya işin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi ve bölünmesi durumunda bahse konu işlemlerin yapıldığı dönemde vergiye tabi tutulması gerekmektedir. Ancak fonun amacı dışında kullanılması hali için ayrıca bir gecikme faizi uygulanması öngörülmemiştir⁴⁴. Ayrıca girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının veya girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarının elden çıkarılmasından itibaren altı ay içinde fonun ayrılma amacına uygun olarak yeniden kullanılmaması halinde de, belirtilen sürenin dolduğu dönemde vergiye tabi tutulması zorunluluğu vardır.

Sonuç

Girişim sermayesi, girişimcilerin yaratıcı fikirlerini ve yeni üretim tekniklerini hayata geçirebilmeleri için gerekli olan finansman ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak, yüksek risk ve karşılığında yüksek getiri beklentisine dayalı olarak ortaya çıkmış bir finansal olgudur.

⁴³ Zihni Kartal, “Girişim Sermayesi Fonunun Dokunulmazlığı Nereye Kadar?”, **Yaklaşım**, S.239, Kasım 2012, s.152

⁴⁴ Tahir Erdem, “Girişimciliğin Desteklenmesinde Yeni Bir Teşvik Unsuru”, **Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi**, S.104, Ağustos 2012, s.41

Ülkemizde daha önce risk sermayesi yatırım fonu ve risk sermayesi yatırım ortaklığı olarak düzenlenen girişim sermayesine ilişkin sermaye piyasası kurumları, 6362 sayılı SerPK ile önemli değişikliklere uğrayarak girişim sermayesi yatırım fonu ve girişim sermayesi ortaklığı adıyla yeniden düzenlenmiştir.

KVK m.5/(1)-d hükmü ile Türkiye’de kurulu olmak şartıyla girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmiş, ayrıca KVK m.15 kapsamında bu kurumların kazançları üzerinden yapılacak olan tevkifatın oranı %0 olarak belirlenmiştir. Her ne kadar sermaye piyasasında faaliyet gösteren fonların ve yatırım ortaklıklarının neredeyse tüm kazançlarını vergi dışı bırakan istisna ve sıfır oranlı tevkifat düzenlemelerini eleştiriye açık bir uygulama olarak görmek mümkünse de; girişim sermayesi fon ve ortaklıklarına tanınan vergi avantajlarının, bu kurumların yenilikçi ve yaratıcı fikirlerin hayata geçirilmesi yoluyla ülke ekonomisine sağlayacağı fayda dikkate alınarak yerinde bir tercih olarak kabul edilebilir.

Girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağlanan kâr paylarının yarısı GVK m.22/(2) gereğince vergiden istisna edilmiştir. Ayrıca bireysel yatırımcıların girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağladıkları alım satım kazançları üzerinden GVK geç.m.67 kapsamında yapılacak olan tevkifat oranı %0 olarak belirlenip bu kazançlar yıllık beyanın dışında tutulurken, ticari işletme bünyesinde elde edilen söz konusu kazançların ticari kazançta dâhil edilerek beyanı zorunlu kılınmıştır.

Ancak ticari işletmelerin gerek girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarından sağlanan kâr paylarının GVK m.22/(2)’de istisna edilen tutar hariç kısmını; gerekse GVK geç. m.67 kapsamında tevkifata tabi girişim sermayesi fonu katılma payı ve girişim sermayesi yatırım ortaklığı payı alım satım kazançlarının tamamını ticari kazançta dâhil ederek beyan etmelerinin zorunlu olması adı geçen fon ve ortaklıklara yatırım yapmayı tasarlayan ticari işletmeler bakımından olumsuz bir durum ortaya çıkarmaktadır. Girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının önemi dikkate alınarak, bahse konu vergi kolaylıklarının ticari işletmelerce bu kurumlardan sağlanacak kazançları da kapsayacak şekilde genişletilmesi yerinde olacaktır.

KVK m.5/(1)-a hükmü ile kurumların girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından sağladıkları kâr payları iştirak kazançları istisnası kapsamında kurumlar vergisi dışında tutulmuştur. Diğer fon ve yatırım ortaklıklarından sağlanan kâr paylarına tanınmayan bir vergi kolaylığının girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarından sağlanan kâr paylarına tanınması, bu kurumların taşıdığı önem dikkate alınarak tanınan önemli bir vergi teşviki olarak görülmelidir.

Ayrıca KVK m.5/(1)-e hükmü gereğince kurumların satın aldıkları girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarını iki yıl süreyle aktiflerinde bulundurduktan sonra satmaları neticesinde sağladıkları kazancın %75’lik kısmı, satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi, satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar

pasifte özel bir fon hesabında tutulması ya da sermayeye ilave edilmesi şartlarına uyulması halinde kurumlar vergisine tabi tutulmayacaktır. Ancak bu hüküm girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarını kapsamadığından, kurumların katılma paylarından sağladıkları alım satım kazançlarının tamamı aktifte bulundurma süreleri dikkate alınmaksızın kurumlar vergisine tabi tutulacaktır. Girişim sermayesi yatırım fonlarının taşıdığı önem dikkate alınarak KVK m.5/(1)-e hükmünün katılma paylarını da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi yerinde olacaktır.

VUK m.325/A hükmü ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kurum kazancından veya beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşmamak üzere mükelleflere girişim sermayesi fonu ayrılması olanağı tanınmıştır. Ayrılan girişim sermayesi fonunun amacına uygun kullanımı konusunda katı sınırlamalar getirilerek ayrılan fonun sermayeye ilave etmek de dâhil olmak üzere amacı dışında kullanılmasının vergi ziyana yol açacağı hükme bağlanmıştır. Ancak söz konusu fon kullanılarak satın alınan girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarının ne kadar süre ile elde tutulması halinde indirim koşullarının ihlal edilmemiş sayılacağı hususu açıklığa kavuşturulmamıştır. Bu durumun yaratacağı tereddütün yasal düzenleme ile açıklığa kavuşturulması yerinde olacaktır.

Öte yandan bahse konu olduğu üzere geçici vergi dönemlerinde girişim sermayesi fonu ayrılması olanağı bulunmamaktadır. Ancak geçici vergi matrahı ile hesap dönemi matrahının belirlenme esaslarının aynı olduğu göz önünde bulundurularak, bu dönemlerde de fon ayrılması olanağının tanınması yerinde olacaktır.

Son olarak, söz konusu fon, ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklığı paylarına yatırım yapmak üzere kullanılmalıdır. Bu bakımdan fonun ayrılacağı dönem önem taşımaktadır. Her ne kadar 1 Seri No'lu KVG'T'de fonun izleyen dönemin başından itibaren kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar ayrılması gerektiği belirtilmişse de, ortaya çıkabilecek duraksamalar ve uyumsuzluklar dikkate alınarak söz konusu belirlenimin yasal düzenleme ile yapılması uygun olacaktır. Aynı türden bir belirsizlik ayrılan girişim sermayesi fonunun, ayrıldığı yılın sonuna kadar herhangi bir nedenle girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklıklarına yatırım amacıyla kullanılamaması durumunda, gecikme faizinin hangi tarihten itibaren uygulanacağı hususunda ortaya çıkmaktadır. Bu belirsizliğin de yasal düzenleme ile ortadan kaldırılması gerektiği açıktır.

Kaynakça

- AKALP, Yakup, "Girişim Sermayesi Fonuna İlişkin Dönem Sonu İşlemleri", **Vergi Dünyası**, S.376, Aralık 2012, ss.184-187
- AKYOL, Mehmet Emin, "Girişim Sermayesi Fonu", **Vergi Dünyası**, S.382, Haziran 2013, ss.17-20
- ATEŞAĞAOĞLU, Erdem **Vergi Hukuku Bakımından Anonim Şirketlerde Kar Payı Dağıtımı**, İstanbul, On İki Levha Yay., 1. Baskı, 2012
- ÇELİKKAYA, Ali, "AB'ye Uyum Sürecinde Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına Sağlanan Vergisel Avantajların Değerlendirilmesi", **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.7, S.1, 2007, ss.241-259
- DİKMEN, Mustafa Burçin, "Vergi Usul Kanunu'na 6322 Sayılı Kanunla Eklenen Yeni Bir Müessese: Girişim Sermayesi Fonu", **Vergi Dünyası**, S.371, Temmuz 2012, ss.46-50
- ERDEM, Tahir, "Girişimciliğin Desteklenmesinde Yeni Bir Teşvik Unsuru", **Lebib Yalın Mevzuat Dergisi**, S.104, Ağustos 2012, ss.38-46
- ERTÜRK, Hakan, Üçok, Abdülkerim, "Girişim Sermayesi Fonları, Bu Fonlara Kamu Tarafından Sağlanan Destekler ve Üst Fonlara Kaynak Aktarımı", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.312, Eylül 2014, ss.38-51
- EVREN Yatmaz, Fulya, **Girişim Sermayesi**, (Uzmanlık Tezi) Ankara, TC Kalkınma Bakanlığı Yay, 2012
- GÖKMEN, Selahattin, "Yeni Bir Teşvik Unsuru; Girişim Sermayesi Fonu", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.291, Aralık 2012, ss.22-27
- KAPLAN, Ersin, "Girişim Sermayesi Fonu ve Vergilendirilmesi", **Vergi Dünyası**, S.374, Ekim 2012, ss.166-171
- KARTAL, Zihni, "Girişim Sermayesi Fonunun Dokunulmazlığı Nereye Kadar?", **Yaklaşım**, S.239, Kasım 2012, ss.148-152
- KAVAK, Ahmet **Açıklamalı Kurumlar Vergisi Kanunu**, İstanbul, 2010
- KAVAK, Ahmet, "Girişim Sermayesi Fonlarının Kurum Kazancından İndirimi", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.295, Nisan 2013, ss.9-11
- KILDOKUM, Hakan, "'Girişim Sermayesi'nin Türkiye Serüveni-Bir Modele Yönelik Fırsat Arayışı", **Namık Kemal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Balkan Sosyal Bilimler Dergisi**, S.1, Ocak 2012, ss.46-62
- KUMAŞ, Alpaslan, "Girişim Sermayesi", **Vergi Sorunları Dergisi**, S.267, Aralık 2010, ss.135-143
- MAÇ, Mehmet **Kurumlar Vergisi**, İstanbul, Denet Yay., 3. Baskı, 1999
- ÖZBALCI, Yılmaz **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Ankara, Özbalcı-Oluş Mali Hukuk Bürosu Yay., Şubat 2012

- ÖZBALCI, Yılmaz **Gelir Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, Ankara, Özbalcı-Oluş Mali Hukuk Bürosu Yay., Şubat 2012
- ÖZMEN, Mehmet Akif **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Rehberi ve Revizyon**, Ankara, Yaklaşım Yay., 2007
- SARI, Serkan, “2012 Yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Ortaklıkları”, **Vergi Dünyası**, S.380, Nisan 2013, ss.149-155
- TEKİN, Cem, Kartaloğlu, Emre **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, İstanbul, Denetim Türkiye Yay., 2010
- UYSAL, Ali, Eroğlu, Nurettin **Açıklamalı ve Örnekli Kurumlar Vergisi Kanunu**, Ankara, 2.Baskı, 2008
- ÜREL, Gürol, **Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması**, Ankara, Maliye ve Hukuk Yay., 2009
- VURAL, İrfan **Yorum ve Açıklamalarla Kurumlar Vergisi Kanunu**, İstanbul, Gelirler Kontrolörleri Derneği Yay., 2009
- YÜCE, Mehmet, “Vergi Mevzuatımız Açısından Girişim Sermayesi Fonu”, **Bursa Bilanço**, S.144, Ocak-Şubat 2013, ss.66-68